

Φ 619 – Προβλήματα Βιοηθικής

Ενότητα 2: Τι είναι η ηθική φιλοσοφία; Η ιστορία των
απαρχών της Ιατρικής Ηθικής και της Βιοηθικής.

Ελένη Καλοκαιρινού
Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η ηθική είναι θέμα πρώτου προσώπου: πώς εγώ αποφασίζω να πράξω 1/4

Από την άλλη, έχουμε την *περιγραφική ηθική*, αυτό που κάνει ο ιστορικός ή ο κοινωνιολόγος ο οποίος μελετά και περιγράφει τις ηθικές αντιλήψεις μιας κοινωνίας.

Η ηθική είναι θέμα πρώτου προσώπου: πώς εγώ αποφασίζω να πράξω 2/4

Αποφασίζουμε πώς να πράξουμε επί τη βάσει κριτηρίων ή ηθικών αρχών. Αυτό ακριβώς είναι το αντικείμενο έρευνας της ηθικής φιλοσοφίας. Η ηθικότητα ή το ηθικά ορθό δεν είναι θέμα πλειοψηφίας αλλά θέμα αρχών και αξιών. Το παράδειγμα της δουλείας στην αρχαιότητα.

Η ηθική είναι θέμα πρώτου προσώπου: πώς εγώ αποφασίζω να πράξω 3/4

Υπάρχουν διαφορετικά κριτήρια ηθικότητας, π.χ. το κριτήριο του ωφελιμισμού ή το κριτήριο της κατηγορικής προστακτικής (Καντ).

Η ηθική είναι θέμα πρώτου προσώπου: πώς εγώ αποφασίζω να πράξω 4/4

Υπάρχουν όμως και οι λεγόμενοι «ηθικοί άγιοι», π.χ. η μητέρα Τερέζα.

Εθνικές Επιτροπές Βιοηθικής

Πώς λαμβάνουν αποφάσεις οι Εθνικές Επιτροπές Βιοηθικής.

Η ιστορία των απαρχών της Βιοηθικής και της Ιατρικής Ηθικής 1/7

Η σύλληψη του όρου «Βιοηθική» ανάγεται στους V. R. Potter και Andre Hellegers τον 20ό αιώνα και στο γερμανό θεολόγο Fritz Jahr τον 19ο αιώνα.

Η ιστορία των απαρχών της Βιοηθικής και της Ιατρικής Ηθικής 2/7

Εάν όμως η Βιοηθική ορισθεί ως η επιστήμη εκείνη που εξετάζει όχι απλώς τα προβλήματα που δημιουργούν οι σύγχρονες ιατρικές επιστήμες και τεχνολογίες αλλά ως η επιστήμη που εξετάζει τα προβλήματα που ήγειραν ανέκαθεν οι εκάστοτε ιατρικές επιστήμες και τεχνολογίες, τότε οι απαρχές της μπορούν κάλλιστα να αναχθούν στην εποχή των προσωκρατικών, του Πλάτωνα, του Αριστοτέλη και του Ιπποκράτη, όταν το πρώτον εμφανίσθηκε η ιατρική επιστήμη και τέχνη.

Η ιστορία των απαρχών της Βιοηθικής και της Ιατρικής Ηθικής 3/7

Το ερώτημα είναι εάν η ιατρική είναι επιστήμη, τέχνη ή πρακτική σοφία. Κάτι που απαντά λίαν ευφυώς ο Αριστοτέλης.

Η ιστορία των απαρχών της Βιοηθικής και της Ιατρικής Ηθικής 4/7

Στην αρχή και μέχρι την εποχή του Ιπποκράτη η ιατρική εξαρτάται από τη φιλοσοφία. Ο Ιπποκράτης είναι εκείνος ο οποίος τις διαχώρισε και κατέστησε την ιατρική ανεξάρτητη επιστήμη.

Η ιστορία των απαρχών της Βιοηθικής και της Ιατρικής Ηθικής 5/7

Ο πυθαγόρειος φιλόσοφος Αλκμαίων ο Κροτωνιάτης ήταν ο πρώτος φιλόσοφος που έγραψε πάνω σε ιατρικά θέματα. Προσπάθησε να κατανοήσει και να αναλύσει την υγεία και την ασθένεια.

Η ιστορία των απαρχών της Βιοηθικής και της Ιατρικής Ηθικής 6/7

- Ο Εμπεδοκλής ο Ακραγαντίνος ίδρυσε την ιατρική σχολή της Κάτω Ιταλίας η οποία συγκρούστηκε με τη σχολή της Κνίδου και της Κω. Έγραψε το «Περί φύσεως» που σώζεται σε αποσπασματική μορφή και το «Καθαρμοί» που δεν έχει διασωθεί.
- Τον απασχολεί το ερώτημα της αρχής των όντων και ειδικότερα των ανθρωπίνων όντων.
- Προσπαθεί να διατυπώσει μια θεωρία φυσιολογίας των ζωτικών λειτουργιών.

Η ιστορία των απαρχών της Βιοηθικής και της Ιατρικής Ηθικής 7/7

Ο Πλάτων στον *Τίμαιο* μιλά για τις ασθένειες του σώματος και τις ψυχικές ασθένειες.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ελένη Καλοκαιρινού.
«Φ 619 – Προβλήματα Βιοηθικής. Τι είναι η ηθική φιλοσοφία; Η ιστορία των
απαρχών της Ιατρικής Ηθικής και της Βιοηθικής». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη
2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS276/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

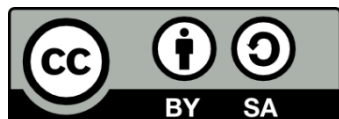
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: <Αντώνης Χατζηχρήστος>
Θεσσαλονίκη, <Χειμερινό Εξάμηνο 2014-
2015>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

